

Від Української Радикально-Демократичної (С.-Ф.) Партії.

I.

Резолюція в справі трагічної смерті Голови Директорії та Головного Отамана військ Української Народньої Республіки СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

25-го травня 1926 року загинув у Парижі Голова Директорії, Головний Отаман військ Української Народньої Республіки Симон Петлюра. Славний лицарь український поклав життя своє за братів своїх, чистою кров'ю своєю запечатав велике діло боротьби за честь і волю нації української.

Симона Петлюру віроломно забив кулями російський жид із Смоленську Шварцбарт, виконуючи замір і волю червоної Москви. Серце кожної культурної людини мусить спалахнути огидою та гнівом перед таким ганебним способом політичної боротьби з безбройною людиною. Але безсоромному ворогові мало було вбити першого громадянина Української Народньої Республіки: болотом і брудом змагається закидати він славу могилу українського вождя, хоче він зневажити чесне ім'я його в очах чужинців, що так мало освідомлені з історією України та з політичними подіями останніх літ на батьківщині нашій.

Виконавши свій ганебний злочин, творить ворог одночасно нечисту легенду про те, начеб то, Симон Петлюра, підлегле йому республіканське українське та ціла українська нація, за часів революції та визвольної боротьби, йшли по дорозі насильства та погромів жидівського населення, що здавна живе на землі українській.

Українська Радикально-Демократична Партія, однодушно з цілим українським громадянством, перед усім світом голосно протестує проти цього ганебного, нічим невипраданого наклепу, продиктованого єдино сліпою ненавистю віроломного ворога українського народу. Український національний рух століття йшов трудним шляхом відродження пригніченого народу українського; в основу цього руху лягли принципи демократизму, соціальної та національної справедливості. І коли 22-го січня 1918 р., в наслідок революції та успішної визвольної боротьби, Україну проголошено було незалежною демократичною республікою, український народ, без примусу і натиску, по чистій волі своїй, покликав як братів, до спільної державної праці у спільній батьківщині, представників усіх національних меншостей, що здавна жили на Українській території, — а в тому числі й представників жидівського населення України. Свідомство тому назовні — національно-персональна автономія для всіх національних меншостей України, що її було встановлено уже на самих початках державного життя Центральною Радою, та портфелі міністрів неукраїнців по справах кожної окремої національної меншости. І Симон Петлюра був одним з активних ініціаторів і творців вказаних державних установ, що були яскравим виявом — першим по часу в Європі — глибокого розуміння демократизму та національної справедливості. Жидівська національна меншість на Україні, в міру своїх сил, використала ці благородні державні українські установи. За часів Української Народньої Республіки українські громадяне жидівського походження часто займали найвищі посади в державних установах, а до складу уряду Української Народньої Республіки і на території України і пізніше — на еміграції — постійно входив жид-міністр по справах жидівської національної меншости.

Не Симон Петлюра, не підлегле йому республіканське українське військо, в рядах якого також були козаки і старшини жида, і не український народ розпочали страхіття та бурі громадської війни на Україні. Офіційні і неофіційні, — в тому числі й жидівські, — анкети про погроми, що сталися на Україні ще за царських часів, недвозначно вказують на те, що погроми ці вчинено царською поліцією та зайшлим людом, що українське населення стояло осторонь від них. Так само усні перекази і писані документи, — в тому числі й жидівські, — свідчать про те, що до часу московського нападу на Україну, поки на українських землях стояла міцно національна влада, а саме: за часів Центральної Ради, Гетьманства та Директорії в межах її дійсної влади в час військової акції — Україна не знала погромів. Злочин та горе громадської війни занесли до нас червоні та білі московські окупанти, що за всяку ціну змагались підбити під свою руку благословенну українську землю. У жахливій боротьбі гинули на Україні люде всіх релігій та національностей: військові й цивільні, старі й молоді, жінки та діти. Сотні тисяч могил, часто неповинних жертв, означили перемогу червоної Москви в межах української землі. Серед тих могил багато могил і жидівських, але українські могили — і кількістю і процентово — складають з себе неконечну більшість у порівнянні з могилами усіх національних меншостей, разом взятих.

Уряд Української Народньої Республіки, що на його чолі стояв Симон Петлюра, прикладав нечувані зусилля на боротьбу з провокацією кривавого божевілья, що йшло з червоної та білої Москви: Спеціальні слідчі комісії, складені з українців та жидів, спеціальні суди прокламації, накази та закони суворі карі — аж до карі на горло — вжито було урядом Української Народньої Республіки та її Головним Отаманом на боротьбу з цим тяжким лихом, що занесене було на Україну безоглядним що до політичної та людської моралі червоним ворогом нашим. Кров невинних жертв лежить на них, на червоних окупантах, що знущалися, знущаються ще й зараз над многострадальним населенням знівеченої пограбованої та скатованої ними України.

І винні, коли на Україні наближається час останньої рішучої боротьби, червоні окупанти змагаються новою кривавою провокацією, жахливим привіддям нової громадської війни — проломити єдиний

фронт всенародної ненависти проти них, одвести її од себе, спрямувати її рух у бік жидівського населення України. Отруївши ненавистю різно-національні частини населення одну проти одної, червоний ворог наш сподівається ослабити наші сили і тим продовжити ще на де-який час своє хиже панування над нашою батьківщиною. З цією метою червона Москва носить зараз з безглуздим проєктом своїм утворити жидівську незалежну республіку на одвічних степах українських; з цією метою творить вона свою нечисту погромну легенду. І ця брудна провокація запалила уже у світовій пресі жидівський чадний вогонь ненависти проти українського національного визвольного руху.

Українська Республікансько-Демократична Партія, во ім'я Української Народньої Республіки, во ім'я Симона Петлюри закликає цілий народ український з призирством і погордою одкинути цю нову провокацію, не послабляти енергії своєї боротьби, не пригашати святої ненависти своєї до нелюдських ворогів нашої рідної землі. Хай у відповідь на зловорожу провокацію червоних катів здійметься вгору високо, окроплений чистою кров'ю національного героя-мученика, наш державний прапор жовто-блакитний, хай маячить він над цілим народом українським. Новим світом невичірним осяяна визвольна боротьба українського народу, наближається час останньої перемоги.

Вічна ганьба ворогам України!

Вічна пам'ять Симону Петлюрі!

Вічна слава імені його!

Хай живе Українська Народня Республіка!

II.

Резолюція в справі державної позиції партії.

Почуття тяжкого горя, обурення та протесту з приводу трагічної смерті вождя українського народу та Голови Української Держави Симона Петлюри не має закривати перед нами чергових завдань української державної політики. Навпаки, втрата найкращого борця в лаві борців за визволення України наказує нам найглибше розважити над нинішнім становищем нашої національно-державної справи та самим ділом з найбільшим завзяттям продовжувати боротьбу за визволення нашої батьківщини, за відновлення суверенного права українського народу на свої землі.

Втрата наша велика, і її збагнути у всій цілості зараз не можна; лише історія оцінить значіння особи Симона Петлюри в державному будівництві України. Але відхід окремих діячів, яке б не було їх значіння, не змінює тих засад нашої національно-державної справи, що позначилися ще на початках нашої державности — ще в старокнязівську добу Русі-України — та живуть з того часу на протязі тисячі літ в народніх змаганнях до державної незалежности. Не стало Симона Петлюри, але його діло, що провадили його попередники — великий Богдан, Мазепа, Орлик, діло державного визволення України, стоїть поред нами в усій величї його національного значіння, скріплене великим здвигом народньої волі за останні десять літ та посвячене кров'ю наших борців за державну незалежність. Ясність державницької думки Симона Петлюри, широка і невтомна державна його праця, приклад безмежної його відданості державній справі аж до загибуні, нарешті, жертвна кров його — це лише нові тверді підвалини для нашого державного будівництва в дальшому, новий стимул для того, щоб продовжувати державну працю яка має за собою таку велику традицію, яка знайшла собі в останній час яскраве втілення та мученицьку посвяту в особі Симона Петлюри.

Змагання українського народу до власної, незалежної держави знайшли собі вираз в формі Української Народньої Республіки. Це та форма нашої державности, що її за найбільш відповідну визнали представництва української політичної думки — Українська Центральна Рада та Український Трудовий Конгрес. Це та форма, що на ній припинилася державність на українській землі, і вальтовно завойований окупантом. З цєю формою української державности звязано тепер традиції й надії українського народу в його визвольних змаганнях. Цю форму нашої державности, Українську Народню Республіку, заховано на чужині — її державну ідею, її державні засади, її державний апарат — Уряд Республіки на чолі з Головою Директорії та Головним Отаманом військ Української Народньої Республіки.

З огляду на це Українська Радикально-Демократична (С.-Ф.) Партія вважає, що ні там, на Україні, в умовах національного поневолення, коли народня воля не може свobodно виявитися, ні тут, на не-своїй землі, без волі нашого народу, однаково не можна змінити форму нашої державности, що знайшла собі санкцію народньої волі на Українській землі. І тому державний обов'язок нас усіх, і на Україні, і поза межами її сущих, полягає в тому, щоб додержувати тої усталеної державної форми — Української Народньої Республіки аж поки не змінить її, сказавши своє владне слово, вільний український народ на визволеній від окупанта своїй землі.

Державне представництво України належить легальному урядові Української Народньої Республіки. На чолі уряду став нині, за смертю Симона Петлюри, на законній основі, Андрій Лівіцький, як виконуючий обов'язки Голови Директорії й Головного Отанана військ Української Народньої Республіки, та Рада народніх Міністрів. Українська Радикально-Демократична (С.-Ф.) Партія сим оголошує, що, стоячи на позиції незалежности політичної партії від уряду та заховуючи повну свободу лояльної критики його діяльності, вона визнає уряд Української Народньої Республіки на чолі з Андрієм Лівіцьким за легальний уряд нашої національної держави і буде сприяти та допомагати йому в його діяльності, скерованій в інтересах державної незалежности України.

Нарада Членів Центрального Комітету
Радикально-Демократичної (С.-Ф.) Партії.